

Christer Hedberg, Värmland Dalslands Vattenkraftförening

<http://www.varmdalkraft.se/>

Värmland Dalslands Vattenkraftförening grundades 2007. Man har nu ca 70 medlemmar, de flesta i Värmland och i Dalsland. Man har uppvaktat länsstyrelsen och politiker. Det ska komma en ny lagstiftning som ska innebära en förbättring i behandlingen av den småskaliga vattenkraften. Idag blir den småskaliga vattenkraften behandlad på likartat sätt som den storskaliga trots att man ej har deras resurser.

Den småskaliga vattenkraften har en stor betydelse för en levande landsbygd. Den är ett ben i det att folk ska kunna bo kvar på landet. Som bonde kan man ej få lönsamhet om man inte är storskalig. Tillsammans i samverkan kan vi bo kvar på landet och hålla landsbygden levande. Någon ser till att marken brukas, skogen vårdas, att det finns gröna ängar, det vi kämpar för. Småskalig produktion är ej betydelselös. Närproducerat är ett starkt säljargument. Stora mejerier går ej bra, vilket medför att lokala mejerier startas. Det är kö i butikerna för att köpa det lokalproducerade, bland annat det gör att det finns argument för lokalproducerat.

Detta är även argument för den småskaliga vattenkraften. Denna gör nätnytt. Ledningsförlusterna för elen är 10 %, vilket gör att vi kan minska dessa med lokal elproduktion från småskalig vattenkraft. T.ex. motsvarar de totala förlusterna i elnätet en fullastad tankbil (bil + släp) med olja varje 1000:e sekund, så det är stora förluster och därmed ett starkt argument för lokalt producerad el. Det måste vara balans i elnätet, dvs. om produktion faller bort måste ny tillkomma. Vattenkraften går att reglera efter behovet av el, då man kan lagra energi i dammarna. Vattenkraften kan producera el under vintern då det är kallt och vindstilla. Dammar har också en avgörande betydelse för att minska sedimenttransporter och mildra våldsamma flöden vid de allt oftare förekommande kraftiga nederbörds mängderna, något vi sett exempel på ett antal gånger senaste åren.

Ska man gå efter länsstyrelsens argument kan man inte ha någon småskalig vattenkraft någonstans. Länsstyrelsen följer lagen. Problemet är att lagen kan tolkas på många olika sätt. De argument som lyfts har inget med miljöbalken att göra, men miljöbalken kan tolkas på många olika sätt och alla har rätt. Miljöbalken ger inga tydliga riktlinjer om hur man ska göra. Miljöbalken saknar också all form av hänsyn till klimatutvecklingen, den var ju inte aktuell när balken skrevs. Därför är den omodern och bör skrivas om.

Kristinehamn har en tradition vad gäller tillverkning av vattenturbiner. I ett EU-projekt som kommunen driver, undersöker man var det kan finnas möjligheter att återstarta gamla vattenkraftverk. Det finns en stor potential att effektivisera den småskaliga vattenkraften. Idag producerar den småskaliga ca 5 TWh, den produktionen kan med rimliga medel dubblas, än mer om ännu ej utbyggda fall används med modern "bästa möjliga teknik" och med hänsyn till miljön.